

Nr. 8/19.01.2017

Asociația Magistratilor din România (AMR), organizație neguvernamentală, apolitică, națională și profesională a judecătorilor și procurorilor - cu sediul în municipiul București, B-dul Regina Elisabeta nr. 53, sector 5, tel. /fax. 021.4076286, e-mail amr@asociația-magistratilor.ro, cod de înregistrare fiscală 11760036, cont bancar RON IBAN RO37RNCB0090000508620001, deschis la banca BCR - Sucursala Lipsani -, *reprezentată legal de judecător dr. Andreea Ciucă, în calitate de președinte interimar*, transmite următorul **comunicat de presă**:

AMR a observat cu surprindere că „problema grațierii”, lansată în spațiul public la nivel de „discuție”, pornind de la condițiile de detenție, cu trimitere la penalizarea României, prin hotărâri CEDO, s-a transformat peste noapte în „Proiect de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru grațierea unor pedepse”, fiind la un pas de punerea pe ordinea de zi a Guvernului.

Astfel cum **AMR** a subliniat în comunicatul de presă din 11 ianuarie 2016, dat în comun cu UNJR - ca urmare a întâlnirii reprezentanților asociațiilor profesionale cu Ministrul Justiției, ocazie cu care ni s-a cerut părerea de principiu cu privire la o lege a amnistiei și grațierii -, o *eventuală lege* de grațiere trebuie să vizeze doar infracțiuni cu un grad redus de pericol social și să excludă infracțiunile de corupție. În vederea găsirii celei mai bune forme pentru o asemenea lege a grațierii, AMR și UNJR au făcut trimitere clară la o dezbatere publică, purtată cu argumente factuale și raționale.

Întocmirea și punerea în circuit a „Proiectului de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru grațierea unor pedepse”, în grabă, la 18 ianuarie 2017, cu stabilirea datei de 24 ianuarie 2017 (a se vedea site-ul M.J.), ca termen limită pentru „propunerile, sugestiile și opiniile cu valoare de recomandare privind proiectul de act normativ supus dezbaterii”, nu relevă intenția unei dezbateri publice serioase asupra acestuia, ci, mai degrabă, ignorarea principiului transparenței de către inițiatorul proiectului (din 18 în 24 ianuarie 2017 fiind numai trei zile lucrătoare).

AMR constată, de asemenea, că prevederea clară potrivit căreia grațierea colectivă se acordă prin „lege” a constituit un „amănunt” de tehnică legislativă care nu s-a considerat necesar a fi respectat, cu toate că art. 13 alin. 1, 2 din Legea 54/2002 privind grațierea și procedura acordării grațierii vorbește despre „legea de grațiere”, iar art. 15 alin. 1, 2 stabilește procedura, potrivit căreia, „În cazul inițierii *legii de grațiere* de către Guvern, sarcina elaborării proiectului de lege revine Ministerului Justiției. Administrația Națională a Penitenciarelor poate face propuneri motivate Ministerului Justiției în vederea inițierii unei *legi de grațiere*”. Prin urmare, Guvernul nu poate fi decât „inițiatorul” acestei legi.

**ASOCIAȚIA
MAGISTRAȚILOR DIN
ROMÂNIA**

Membru al Uniunii Internaționale a Magistraților • Membru al Asociației Europene a Magistraților • Membru al Alianței pentru o Justiție Europeană în România

AMR atrage atenția asupra faptului că argumentul dezvoltat în „Nota de fundamentare”, referitor la iminența aplicării unor sancțiuni de către CEDO și la condițiile deosebit de grele și degradante în care sunt obligate să trăiască persoanele condamnate la pedeapsa închisorii nu justifică lipsa unei evaluări preliminare a impactului (făcută în regim de urgență!), după cum nu justifică nici trecerea de la afirmații generale, făcute de oamenii politici în spațiul public, la un proiect de ordonanță de Guvern, căruia, până să ne dezmeticim, îi expiră termenul de dezbatere publică.

O serie de prevederi pun în discuție fundamentul și voința politică materializate în acest proiect de act normativ, fiind necesare justificări concrete care să înlăture suspiciunile opiniei publice și diferențele de regim juridic neexplicate.

Avem, bunăoară, în vedere dispoziția potrivit căreia, prin excepție, grațierea parțială se acordă fără să fie necesară plata despăgubirilor la care persoana condamnată a fost obligată prin hotărârea judecătorească definitivă (în timp ce, pentru grațierea totală, plata prejudiciului este o condiție). Justificare, fără explicații suplimentare, ar putea fi găsită doar pentru persoanele diagnosticate cu boli incurabile, în faze terminale – în timp ce, de exemplu, pentru femeile însărcinate, există instituția amânării sau întreruperii executării pedepsei. Pentru excepția privind lipsa oricărei obligații de acoperire a prejudiciului produs prin infracțiune, de către persoanele care au împlinit vârsta de 60 de ani, nu se aduce nicio argumentare viabilă, cu atât mai mult cu cât, dacă o astfel de persoană beneficiază de grațiere totală, are obligația plății despăgubirilor pentru prejudiciul provocat prin infracțiune. În acest fel, se poate pune problema unei liberări condiționate mascate, dar cu efecte sigure, dat fiind că o cerere de liberare condiționată (după executarea a ½ din pedeapsa cu închisoarea) poate fi admisă sau respinsă, în funcție de înscrierile dosarului (acoperirea prejudiciului produs prin infracțiune fiind, însă, o condiție necesară), în timp ce proiectul ordonanței de grațiere asigură ieșirea din închisoare, în condițiile arătate.

De asemenea, se observă că, dacă grațierea totală nu se aplică infracțiunilor de corupție, nu există aceeași prevedere și cu privire la grațierea parțială, ceea ce înseamnă că de aceasta beneficiază și persoanele condamnate pentru infracțiuni de corupție și, mai mult decât atât, acestea nu au nici obligația plății despăgubirilor stabilite prin hotărâre judecătorească definitivă.

Tot astfel, sunt exceptate de la grațierea totală infracțiuni de evaziune fiscală destul de rar întâlnite în practică (prevăzute de art. 3-5, art. 7 din Legea nr. 241/2005), în timp ce infracțiunile de evaziune fiscală pentru care s-a pronunțat majoritatea condamnărilor (prevăzute de art. 9) nu sunt exceptate de la grațierea totală și, cu atât mai puțin, de la cea parțială, trebuind notat, din nou, faptul că, în cazul grațierii parțiale a infracțiunii de evaziune fiscală nu există obligația plății prejudiciului stabilit prin hotărârea definitivă de condamnare.

**ASOCIAȚIA
MAGISTRAȚILOR DIN
ROMÂNIA**

Membri al Uniunii Internaționale a Magistratilor • Membri al Asociației Europene a Magistratilor • Membri al Alianței pentru o Justiție Europeană în România

Este adevărat că, în măsura în care grațierea este gândită ca un act de clemență colectivă destinat infracțiunilor cu un grad redus de pericol social, plata prejudiciului nu ar trebui să constituie o condiție esențială, dar, întrucât, în proiect, se pune inclusiv problema grațierii parțiale a pedepselor pentru infracțiuni de corupție - situație cu care **AMR** nu este de acord, astfel cum a afirmat! – „scăparea” constând în nestabilirea unui prag valoric peste care plata prejudiciului să fie o condiție necesară pentru incidența actului normativ de clemență este de neconceput, chiar și la nivel de principiu.

AMR va prezenta Consiliului Superior al Magistraturii observațiile argumentate cu privire la „Proiectul de Ordonanță de Urgență a Guvernului pentru grațierea unor pedepse”, evidențiind toate aspectele care determină, prin ele însele, concluzia că – fără să negăm iminența aplicării unor sancțiuni de către CEDO (deși aici pot și trebuie prezentate nuanțe!) și condițiile degradante în care sunt obligate să trăiască persoanele condamnate la pedeapsa închisorii – , acest proiect, astfel cum a fost conceput, structurat și motivat, nu probează că suntem în prezența unei inițiative acceptabile, în acord cu necesitățile sociale și cu normele de drept.

**Asociația Magistratilor din România,
prin președintele interimar,
jud. dr. Andreea Ciucă**